

Ke stvoření světa Význam některých slov v Gn 1 - citáty

Shamayim (Celý text jsou citáty)

1. Nebesa v judaismu https://en.wikipedia.org/wiki/Heaven_in_Judaism [Překlad]:

Etymologie: Hebrejské slovo shamayim je sestaveno ze dvou částí: „sham“ ... významu „obloha“ nebo „tyčící se do výše“ a hebrejského mayim znamenajícího „vodu“. V Gn 1:6 Elohim oddělil „vodu od vody“. Oblast nad zemí byla naplněna nebeskou-oblohovou vodou (sham-mayim) a země dole (pod ní) byla pokryta mořskou vodou (yam-mayim). Hebrejské slovo pro slunce je shemesh. Řídí se toutéž konstrukcí, kdy „shem“ nebo „sham“ znamená „oblohu“ a „esh“, znamenající „oheň“, „nebeský/oblohový oheň.“

Popis: Bibličtí autoři zobrazili zemi jako plochý disk, plující na vodě, s nebesy nad ní a podzemím pod ní. Raquia (nebeská obloha – bání), pevná obrácená mísa nad zemí, zbarvená modře od kosmického oceánu, držící vody nad zemí od zatopení světa.

2. Nebesa v judaismu http://www.wikiwand.com/en/Heaven_in_Judaism: Totéž

3. Strongův hebrejský slovník <https://www.blueletterbible.org/lang/lexicon/lexicon.cfm?t...>

Přehled biblického použití:

I. nebesa, obloha A. viditelná nebesa, obloha a) jako příbytek hvězd, b) jako viditelný vesmír, B. nebesa jako příbytek Boha

Strongovy definice: šou-mah-jím, duál nepoužívaného singuláru shamej, z nepoužívaného kořene znamenajícího „být vysoký, pnoucí se do výše,“ stejně jako vyšší éter, kde se pohybují nebeská tělesa.

Geseniov hebrejsko chaldejský slovník: ...rozprostírající se jako klenba nad zeměkoulí, jako podpíraná na základech a pilířích.

4. Nebesa (hebr. „shamayim) – z „shama“ (místo vysoko)

<http://www.jewishencyclopedia.com/articles/7440-heaven>; Autor: Kaufmann Kohler

Především horní část vesmíru na rozdíl od Země (Gn 1:1), oblast, v níž jsou umístěny Slunce, Měsíc a hvězdy (Gn 1:17). Je napnuta jako stan (Iz 40:22) a založena na horách jako pilířích, zapuštěných do vod Země.

5. L'Shem Shamayim <https://www.thejc.com/judaism/jewish-words/l-shem-shamayim-1.10834>

L'shem shamayim doslovně znamená „jméno nebes.“ Když působíte na l'shem shamayim, nemáte žádný skrytý motiv, neobsahuje žádné ego. Mudrcové chválí debaty o l'shem shamayim a říkají, že oni jsou určeni k vytrvání v tom, že to vidí jako dobrou věc.

Jiná fráze, yirat shamayim, bázeň nebeská, hrůza z nebes, také používající „shamayim“ jako metonymický odkaz na Boha. Obloha nebo nebesa je/jsou všudypřítomná. Nemůžeme se skrýt před nebesy, takže Bůh zná naše motivy a myšlenky, bez ohledu jak se pokoušíme se ukrýt. Obrovská vzdálenost symbolizuje obtíž poznat určitě, že jsme působili na l'shem shamayim

Berešit (Genesis) (Celý text jsou citáty)

Paraša Berešit (Gn 1,1 – 6,8) <http://m.erez.cz/2016/10/parasa-beresit-gn-11-68-4/>

1,1 – Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

Na počátku neboli především si musí každý Žid uvědomit, že Bůh stvořil nebesa a zemi. Od toho se vše odvíjí. (Podle slov rabi Moše Leiba Erblich z Sasówa, 1745-1807).

V úvodu ke svému komentáři cituje Raši (1040-1105) slova rabi Jicchaka – Rabi Jicchak řekl: „Tóra měla začít veršem: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců“ (Ex 12,2), což je první přikázání, které dal Hospodin synům Izraele. Proč tedy Tóra začíná slovem *בראשית* – (od stvoření světa)? Protože „svému lidu ohlásil své mocné činy, že mu dá dědictví národů“ (Ž 111,6). Řeknou-li národy světa Izraeli: „Jste lupiči, kteří obsadili zemi národů.“ Izrael jim odpoví: „Celá země náleží Všemohoucímu, On ji stvořil a dal ji tomu, kdo je jí hoden.“ Svým rozhodnutím jim ji dal a rozhodnutím ji jim odňal a předal ji nám.

1,3-4

I řekl Bůh: „Buď světlo!“ A bylo světlo. Viděl, že světlo je dobré, a oddělil... Komentátor Raši uvádí, že Bůh viděl, že není dobré, aby světlo sloužilo hříšníkům. Tuto skutečnost naznačují slova samotného verše. Slova “ – *וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַמָּוֶה* bud' světlo“ jsou v budoucím čase. Hned vedle nich stojí psáno “ – *וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַמָּוֶה* – a bylo světlo“, což je minulý čas. Písmeno „ו“ na začátku slovesa mění sloveso z budoucího času na sloveso v čase minulém. Bylo světlo, ale to za okamžik jako by nebylo, neboť ho Všemohoucí skryl a bude svítit pouze pro spravedlivé, kteří v budoucnu přijdou. (Podle slov rabi Elijáhu z Vilny – Vilenského gaona, 1720-1797).

Berešit – židovské výklady v křesťanském kontextu

<http://kreacionismus.cz/beresit-zidovske-vyklady-v-krestanskem-kontextu/> Viz níže

Na počátku... Brešit bara Elohim...

<http://www.myty.cz/view.php?cislocianku=2007110001>

Na počátku božího stvoření nebe a země...

Rashi, středověký znalec Písma, dal přednost významu: *b'rešit b'ra šloham*

Gn 1: 1-2: *Na počátku božího stvoření nebe a země – země byla beztvará a prázdná, a nad propastnou tůňí byla tma, ale nad vodami vznášel se Boží vítr.*

První větu (Gn 1:1) lze považovat za nadpis. Podobnou konstrukci nalezneme i v úvodu druhé verze příběhu o stvoření:

Gn 2:4 : *V den, kdy Hospodin Bůh učinil zemi a nebe,...*

Stvoření světla

Gn 1: 1-2: *Na počátku božího stvoření nebe a země - země byla beztvará a prázdná, a nad propastnou tůňí /TEHOM/ byla tma, a nad vodami vznášel se Boží vítr /RŮAH/.*

Na počátku božího stvoření tedy existovala beztvará země (*tohu v'vohu*) a hluboká voda (*tehom*), nad kterou byla tma (*wehosek*) a vznášel se zde boží vítr (*rūah*).

V mnohém je popis prapůvodního světa podobný blízkovýchodním mýtům. Podle Sumerů plavala země na moři. Někteří odborníci odvozují původ hebrejského slova *tehom* od sumerského *Tiamat*. V mezopotámských mýtech o stvoření světa byla *Tiámat* bohyní personifikující původní praoceán.

Genesis 1:3-5: *I řekl Bůh: "Bud' světlo!" A bylo světlo. Viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od tmy. Světlo nazval Bůh dnem a tmu nazval nocí. Byl večer a bylo jitro, den první.*

V hebrejském textu je onen *den první* označen jako *ehad yom*. Primární význam slova *ehad* je *jeden*. Bůh stvořil světlo a byl *den jeden*. Začal se počítat kalendářní čas. Další dny stvoření jsou již číslovány pořadovými číslicemi.

Prvé, co stvořil/li *Elóhím* podle veršů knihy Genesis 1:1-5, tedy bylo zřejmě *světlo*. Stvořením světla pak začalo odpočítávání našeho času.

Další významy

Většina odborníků se shoduje v tom, že původní hebrejské texty byly psány bez oddělování slov, vět či odstavců. K oddělení slov mezerami došlo až později a mohlo při tom dojít k chybám. Nesprávným rozdělením textu mohl získat jiný smysl.

Gn 1:1 lze přepsat do latinky například následovně: *bereshith bara' 'elohim 'eth hashshamayim we-'eth ha-'arets*

Text však lze prý rozdělit i jinak: *beresh yithbare' 'elohim 'eth hashshamayim we-'eth ha-'arets*

Místo tradičního „*Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi...*“ můžeme číst „*V moudrosti božstvo zformovalo (si) nebe a zemi.*“ Tedy božstvo stvořilo spirituální a hmotnou realitu.

[Za tímto významem následující významy vynechávám.]

Mnoho stvoření a světů

Hebrejský text Gn 1:1 ... je podle pravidel hebrejské gramatiky nutné překládat s neurčitým členem u slova *počátek*. V českém jazyce určité a neurčité členy nepoužíváme, a i proto je náš standardní překlad v CEP či BKR zavádějící a nejednoznačný: *Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.*

Zato v anglickém překladu lze psát: *In a beginning God created the heaven and the earth* nebo *In the beginning God created the heaven and the earth.*

Prvý způsob je však přesnější, odpovídá hebrejským gramatickým pravidlům. Jaký je rozdíl? V Bibli není psáno o jednom jediném konkrétním "*Stvoření*", ale o "*nějakém stvoření*", kterých tedy mohlo být i více. Proto se například v hebrejské knize výkladů Midraš píše o tom, že Nejvyšší stvořil mnoho světů, které mohl později i zničit, dokud nevytvořil ten náš. Stvoření světa popisované v úvodu knihy Genesis může být jen jedno z mnohých.

*

Výrazy „vytvořit, stvořit, udělat“ a „na počátku“

(Citáty kurzívou, můj text normálním písmem)

Vytvořit (www.slovník-synonym.cz/web.php/slovo/vytvorit)

Synonyma:

- vyrobit (*uvést, vytvořit, udělat, produkovat, zhotovit*)
- stvořit (*vytvořit*)
- tvořit (*vytvářet, produkovat, utvořit se, vytvořit, utvořit, tvořit se*)
- udělat (*dělat, vyrobit, provést, učinit, ublížit, vytvořit, podniknout*)

Učinit (<http://www.slovník-synonym.cz/web.php/slovo/ucinit>)

Synonyma: *udělat*

Slova „stvořit“ a „vytvořit“ jsou tedy **shodná** synonyma, lze je zaměňovat libovolně. Další synonyma jsou už jenom **podobná**. Takže při jejich zaměňování musíme dávat pozor a zaměňovat je obezřetně.

Pro náš účel – tvorbu vesmíru – zcela vylučme „vyrobit“ – to se hodí pro výsledek činnosti v dílně či v továrně. Výraz „tvořit (vytvořit)“ je aspoň téměř shodný s výrazy „vytvořit“ či „stvořit“, ovšem pokud jej nepoužijeme ve významech „produkovat“, „utvořit se“, „tvořit se.“. Slovem „udělat“ popř. „učinit“ můžeme zaměnit slovo „stvořit“ či „vytvořit“ – jen kromě významu „vytvořit“ – ve významu „učinit“, ale ne ve významu „vyrobit“, „provést“, „ublížit“, „podniknout.“

Tedy větu „Bůh stvořil vesmír“ lze bez obav přepsat jako „Bůh vytvořil vesmír“, a jistou opatrností přepsat na „Bůh udělal vesmír“. V tomto případě je ovšem zřejmé, že nejde o výrobu, ubližování nebo podnikání, takže se jeví, že ona opatrnost není na místě. Dá se říct, že záměna dané či podobné věty, čili nahrazení výrazu „stvořil“ výrazem „udělal“ je správná, že jde o tentýž význam věty. Jinak řečeno, nebylo by správné dělat velký rozdíl mezi větou „Bůh stvořil (vytvořil) světlo (hvězdy či člověka)“ a větou „Bůh udělal (ve významu vytvořil) světlo (hvězdy či člověka).“

Gn 2:4 : „*V den, kdy Hospodin Bůh učinil zemi a nebe, ...*“ zcela odpovídá zde uvedeným závěrům. Dal by se – bez výhrad – přepsat „*V den, kdy Hospodin Bůh stvořil zemi a nebe, ...*“

Vybrané odstavce z kapitol „Shamayim“ a „Berešit“ také tento závěr podporují, i když k jejich textu lze mít řadu doplňků. Některé z nich se pokusím uvést níže.

Cituji <http://kreacionismus.cz/beresit-zidovske-vyklady-v-krestanskem-kontextu/> („Berešit – židovské výklady v křesťanském kontextu“): „*Sloveso „stvořil“ (bara) se objevuje kromě známého verše 1:1 v den pátý, kdy Bůh začal tvořit zvířata, a v den šestý u stvoření člověka. Použití tohoto slova naznačuje „kvalitativní skok“ v procesu stvoření: jako by mezi člověkem a zvířaty byl podobný rozdíl, jako mezi zvířaty a rostlinami. Člověk je víc než jen „lepší opice“: je stvořen k obrazu Božímu, tj. má duchovní potenciál, který nemá žádný jiný živý tvor.*“

Tento citát uvádí rozdíl mezi výrazem „udělal“ a „stvořil“ **jen** jako daný rozdílem mezi neživou hmotou i rostlinami (které se samy svými „silami“ nepřemísťují) a živočichy i člověkem – což jsou tvorové schopní pohybu vlastním úsilím.

Odvažuji se tvrdit, že text Gn 1, kde je použito výrazu „(Bůh) udělal (nebo učinil), lze bez obav tento výraz nahradit slovem „stvořil (vytvořil).“ Takže v. 16: „Učinil dvě velká světla...“ by mohl začínat: „Stvořil dvě velká světla...“ tento text by tedy neznamenal, že je pouze učinil viditelnými, když už existovala předtím, jenže nebyla ze Země vidět.

Jestliže Bůh stvořil Slunce už první den, pak z něj světlo na Zemi nedopadlo, když současně předpokládáme, že Země byla zahalena obalem, přes něj sluneční paprsky jen rozptýleně prosvítaly. Pak by se nedalo tvrdit, že „nastal večer a ráno, den první (druhý, třetí).“

To by znamenalo, že Foton v následujícím textu nemá pravdu:

„VD: *První den Bůh stvořil vakuum a Zemi.*

F: *Hebrejské slovo Shamayim použité v prvom verši neznamená len vákuum alebo len priestor.*“

Fotonovu větu bych podle přesvědčení, o němž si myslím, že je má, doplnil: Obsahuje také všechny hvězdy (a další kosmické objekty). Pokračuji v citátu:

VD: „*Teprve čtvrtý den stvořil hvězdy.*“

F: „*Píše sa len o svetlách. Vo verši 14 čítame: „aby delili deň od noci,,. To isté ale vidíme už vo verši 4, keď stvoril svetlo: „oddělil svetlo od tmy,, čím začalo striedanie dňa a noci. („A bol večer, a bolo ráno, prvý deň,,) Čiže to, čo striedalo deň a noc tu už bolo od prvého dňa. Na štvrtý deň akurát to niečo začalo byť viditeľné na oblohe. (Ten zdroj toho svetla. ...)*“

Ze Země to – kvůli vodní „báni“, kterou F také předpokládá – nebylo vidět, což je rozhodující pro ono střídání večera a rána.

Jestliže je ve v. 1 řeč o tom, že Bůh stvořil „příbytek hvězd“ a současně jej obsadil těmi hvězdami, čili že také stvořil hvězdy, není správné to vztahovat na Slunce. Slunce těmi, pro něž původně toto sdělení bylo určeno, **nebylo** mezi hvězdy zahrnováno. To znamená, že čtvrtý den nebylo pouze zviditelněno, ale že bylo stvořeno.

Jiný citát Fotona: „... je napísané vo verši 7, že učinil oblohu. Znamená to, že priestor nad zemským povrchom predtým neexistoval? Existoval. Akurát časť tohto priestoru Boh vyčlenil a nazval oblohou. Stalo sa tak po tom, čo oddelil vody pod a nad týmto priestorom. Ten priestor tu však už bol aj predtým. Išlo len o premiestnenie časti vôd nad toto miesto, aby ho Boh mohol nazvať nebom (verš 8). Pri tom sa píše, že „oblohu učinil“. Podobne je to aj s učením svetiel na 4tý deň.“

Myslím, že se dá říct: Bůh tehdy vytvořil (stvořil) hranici (rozhraní) mezi prostorem pod oblohou, tj mezi atmosférou a prostorem nad ní, rozprostírajícím se hodně daleko.

A o jaké vody šlo? Je to psáno do situace, kdy měli lidé zcela odlišnou kosmologii od současné: Vesmír byl tvořen Zemí jakožto „ostrovem“, plujícím na kosmickém oceánu a na pilířích, tyčících se z tohoto oceánu, byla nesena obloha, oddělující od kosmických vod – oceánu nad oblohou. Pohanské národy pokládaly Slunce a Měsíc za bohy, kteří se nějak na uvedené „konstrukci“ podílejí svou tvorbou. Jde o to, jak to přetlumočit vzhledem k moderní kosmologii.

Pokus o „překlad“ do moderní situace: „Vody pod oblohou“ jsou jednak v mořích, jednak v atmosféře jako páry. „Vody“ nad oblohou“ jsou „vodíková“ nebo „prachoplynná mračna“ ve vesmíru a vázaná voda v mnoha kosmických tělesech. Tyto dvojí vody nebyly nějak smíchány před jejich oddělením, stejně jako pravděpodobně ve starověké představě Hebrejů nebylo pozemské moře (obklopující pevninu) smícháno s kosmickým oceánem.

Nebesa (jako entita položená vysoko) – <http://www.jewishencyclopedia.com/articles/7440-heaven>; Autor: Kaufmann Kohler

Především horní část vesmíru na rozdíl od Země (Gn 1:1), oblast, v níž jsou umístěny Slunce, Měsíc a hvězdy (Gn 1:17). Je napnutá jako stan (Iz 40:22) a založena na horách jako pilířích, zapuštěných do vod Země.

Kosmický prostor je charakterizovaný napětím, které nedovolí, aby v některém místě vznikl nějaký záhyb či skrčení nebo dokonce uzol, což by znamenalo, že tento prostor není „hladký.“ Jestliže kosmický prostor uvažujeme tvořený vakuem, pak „vření“ jeho virtuálních fotonů prostě žádné záhyby nebo dokonce uzly nedovoluje.

Když je řeč o napětí tohoto prostoru, tak se dost samozřejmě v něm neuvažují nějaká tělesa, je řeč pouze o tom prostoru. Podobnost se stanem: stan je napnutý pomocí napínacích šňůr vzhledem ke kolíkům, zatlučeným do země. Místo těch kolíků můžeme uvažovat pilíře. Dnešní jen výjimečná stavba stanů nám někdy nepomůže. Je tedy lépe uvažovat o pilířích v přeneseném významu – že to jsou „přírodní“ zákony.

Na počátku... Brešit bara Elohim...

<http://www.myty.cz/view.php?cisloclanku=2007110001>

Pokud „na počátku božího stvoření ... existovala beztvará země (tohu v'vohu) a hluboká voda (tehom), nad kterou byla tma (wehosek) a vznášel se zde boží vítr (ruah),“ potom „Prvé, co stvořil/li Elóhím podle veršů knihy Genesis 1:1-5, tedy bylo zřejmě světlo. Stvořením světla pak začalo odpočítávání našeho času.“

V první den Bůh stvořil prostor tvořený „vakuem“ – námi přímo neměřitelnou entitu (a Zemí), ale to byl „okamžik nula“ a vzápětí stvořil „světlo“ (EM záření) – jako **první** už

měřitelnou entitu a začal běžet čas. Veškerou ostatní hmotu/energii (s výjimkou Země) stvořil až potom – kdy už čas plynul.

Ke zde citovanému zdroji poznamenávám, že výraz „mýtus“, který je použit v jeho adrese, znamená oslavnou píseň, který se na rozdíl od podobných pohanských mýtů **skutečně** stal. Vesmír byl stvořen, nevznikl sám od sebe. Byl stvořen v šesti dnech, nikoli během několika miliard let. Stvořil jej Bůh, který k nám promlouvá z Bible, a nikoli pohanští bohové, zejména bůh (absolutní) náhody nebo bůh přírodního výběru či bůh samovolného vývoje.

Mnoho stvoření a světů (vzato z téhož zdroje)

„V Bibli není psáno o jednom jediném konkrétním "stvoření", ale o "nějakém stvoření", kterých tedy mohlo být i více. Proto se například v hebrejské knize výkladů Midraš píše o tom, že Nejvyšší stvořil mnoho světů, které mohl později i zničit, dokud nevytvořil ten náš. Stvoření světa popisované v úvodu knihy Genesis může být jen jedno z mnohých.“

Tento výklad by mohl nahrazovat myšlenku existence paralelních vesmírů – v nichž platí odlišné přírodní zákony a jež nejsou ani nebyly nijak spojeny s tím naším vesmírem. Tyto vesmíry už mohly zaniknout nebo teprve vzniknou (z dalšího velkého třesku).

Podobnost čistě náhodná?

*

Mnou předpokládaný scénář prvních tří dnů

Na otázku, co ozařovalo rotující Zemi první tři dny Tvůrčího týdne, když ještě neexistovalo Slunce, mnozí kreacionisté odpovídají, že muselo existovat směrové záření, tedy záření, dopadající na Zemi z jednoho směru. Jedině tak mohl nastat „večer a ráno, den první (druhý, třetí)“.

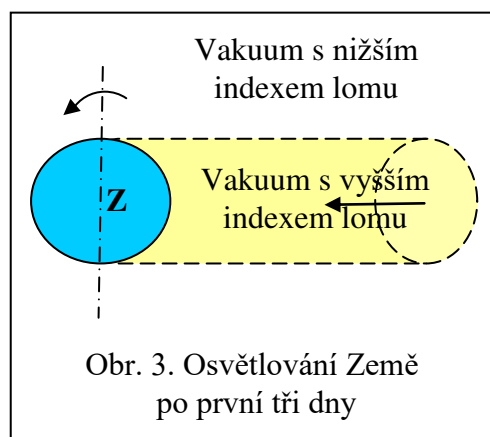
Podle mého soudu existovala „trubice“ „vakua“ o průměru Země s indexem lomu větším než vně této „trubice.“ Tuto „trubicí“ Bůh položil do směru, kde plánoval umístit Slunce čtvrtý den. Viz obr. 3.

Vyšší index lomu znamená „prostředí opticky hustší“ a nižší index lomu znamená „prostředí opticky řidší.“ Jak je známo z Optiky, výrazy „opticky hustší (řidší)“ nemají nic společného s hustotou látky (tedy toho prostředí), definovanou jako podíl hmotnosti objemem. Prostředí opticky hustší může tedy mít menší hustotu než prostředí opticky řidší a naopak.

Na stěnách „trubice“ musí docházet k úplnému odrazu a to je možné jen tehdy, je-li uvnitř trubice „vakuum“ s větším indexem lomu než vně. Vakuum uvnitř dané „trubice“ bude tedy v jiném stavu než vně „trubice.“

EM záření je podle mě namodulováno na základním vlnění, zvaném „vakuum.“ Stačí tedy, budou-li tyto modulace v „trubicí“ jiné než vně ní, a to tak, aby byla splněna výše uvedená podmínka o indexu lomu. Přitom to základní vlnění samo nemusí být nijak ovlivněno. Je tedy otázka, zda Bůh první tři dny změnil vlastnosti „vakua“ uvnitř a vně oné „trubice“ nebo zda změnil pouze modulaci toho „vakua.“ Dokud mi to Bůh nezjeví, nemám možnost rozhodnout, popř. zásadně změnit svou myšlenku, tj. opustit výše uvedené vysvětlení a nahradit je zcela odlišným.

To, že Bůh nejprve stvořil „prostor“ tvořený „vakuum“ a teprve potom z toho „vakua“ vytvořil veškerou pozorovatelnou hmotu/energii je zřejmé. Sám nám to (prostřednictvím „zapisovatele“ či „písaře“) v Gn 1 řekl. Text je ovšem psán pro starověkou společnost, která

měla úplně jinou kosmologii. Je naším úkolem to „přetlumočit“ do současné situace, pro dnešní lidi, kteří jsou poučeni o moderní kosmologii.

8. 12. 2018

*

Propastná tůň v Gn 1 (1-2)

Citáty

<http://www.biblenet.cz/b/Gen/1>

1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

2 Země byla pustá a prázdná a nad **propastnou tůňí** byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.

<https://www.bible.com/cs/bible/15/GEN.1.B21>

1Na počátku Bůh stvořil nebe a zemi. 2Země pak byla pustá a prázdná, nad **propastí** byla tma a nad vodami se vznášel Boží Duch.

<https://www.bibleserver.com/CEP/Genesis1>

1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. 2 Země byla pustá a prázdná a nad **propastnou tůňí** byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.

<http://onlineb21.bible21.cz/bible.php?kniha=genesis>

¹Na počátku Bůh stvořil nebe a zemi. ²Země pak byla pustá a prázdná, nad **propastí** byla tma a nad vodami se vznášel Boží Duch.

<https://www.bible.com/cs/bible/509/GEN.1.CSP>

1 Na počátku stvořil Bůh nebesa a zemi. 2 Země byla pustá a prázdná, temnota byla nad **hlubinou** a Duch Boží se vznášel nad vodami.

<https://biblehub.com/bkr/genesis/1.htm>

1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. 2 Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad **propastí**, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

<https://www.biblegateway.com/passage/?search=Genesis+1&version=KJV>

1 In the beginning God created the heaven and the earth.

²And the earth was without form, and void; and darkness was upon the **face of the deep**. And the Spirit of God moved upon the face of the waters.

<https://www.biblegateway.com/passage/?search=Genesis+1&version=NIV>

1 In the beginning God created the heavens and the earth. ²Now the earth was formless and empty, darkness was over the **surface of the deep**, and the Spirit of God was hovering over the waters.

*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Tehom>

Překlad: **Tehom**, ... doslovně hlubina nebo abyss ... odkazuje na velkou hloubku prvotních vod při stvoření v Bibli. Tehom je příbuzní akkadskému slovu *tamtu* a **ugaritickému** *t-h-m*, které mají podobný význam. Jako takové bylo **přirovnáváno** k ranějšímu sumerskému *tiamat*. V moderní arabštině *tiamah* odkazuje k pobřežní rovině Rudého moře.

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Abyss>

Abys nebo **abyss** (angl. z řec. *abyssos*, bezedný, propast) znamená propast, bezednou hlubinu a užívá se většinou jako metafora.

[https://en.wikipedia.org/wiki/Abys_\(religion\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Abys_(religion)).

Překlad: Abyss v Bibli je nezměrně hluboký nebo nekonečný, nedozírný prostor.

https://en.wikipedia.org/wiki/Cosmic_ocean

Překlad: **Kosmický oceán** nebo nebeská řeka je mytologický motiv, nacházející se v mytologii mnoha kultur a civilizací, představující svět či kosmos zabalený (pokrytý) prvotními vodami.

Prvotní vody v kreačních mýtech jsou často představovány jako zaplňující veškerý vesmír, existující jako první zdroj bohů kosmu s činem stvoření k organizaci obyvatelného prostoru, odděleného od zabalujících vod.

https://en.wikipedia.org/wiki/Tohu_wa-bohu

Tohu wa-bohu je biblická hebrejská fráze, nacházející se v příběhu stvoření v Genesis (Gn 1:2), která popisuje podmínky na Zemi ... bezprostředně před stvořením světla v Gn 1:3.

Různými teologickými zdroji jsou dělány četné interpretace této fráze. ... bez formy a prázdné, neviditelné a beztvaré.

[Jeví se, že jde o jedinečné vyjádření, které se v pohanských mytologiích nevyskytuje.]

<https://www.myjewishlearning.com/article/genesis-11-23-the-story-of-creation/>

Překlad: Gn 1- 2:3 **Příběh stvoření světa**

Alternativní čtení Rosh Hasmanah

The Reform Machzor (prázdninová modlitební kniha) obsahuje tuto část jako dodatečné čtení Rosh Hasmanah. Reformované kongregace, které obsahují dva dny z Rosh Hasmanah to velmi často používají jako druhé čtení, ačkoliv některé kongregace to používají pro první den. Spojení s prázdninami je zřejmé. Tradice to má, že Rosh Hasmanah sou narozeniny světa, což také odráží v liturgii, proto čtení příběhu stvoření. Anglický překlad je přepsán s povolením od Tanakh: The Holy Scriptures, publikovaným the Jewish Publication Society:

1:1. When God began to create the heaven and the earth—

1:2. the earth being unformed and void, with darkness over the **surface of the deep** and a wind from God sweeping over the water—

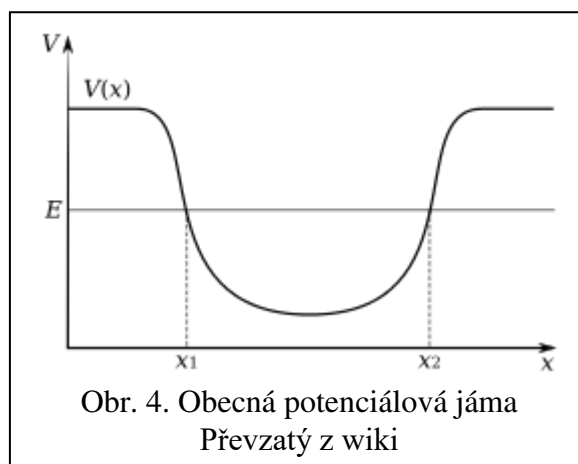
*

https://cs.wikipedia.org/wiki/Potenciálová_jáma

Potenciálová jáma je oblast obklopující [obklopená] lokální minimum potenciální energie. Energie zachycená v potenciálové jámě může být převedena na jiný druh energie (v případě **gravitační studny** [viz níže] na kinetickou energii), protože je zachycena v lokálním minimu potenciálové jámy. Proto nemůže objekt pokračovat do globálního minima potenciální energie, přestože má přirozený sklon z důvodu entropie.

Přehled

Energie může být uvolněna z potenciálové jámy, je-li do systému vloženo dostatečné množství energie, tak že je lokální maximum překonáno. V kvantové mechanice může potenciální energie uniknout z potenciálové jámy

i bez vložené energie, vzhledem k pravděpodobnostní charakteristice částic. V těchto případech může částice protunelovat skrz stěny potenciálové jámy.

Graf 2D potenciální funkce energie je povrch potenciální energie, který si lze představit jako zemskou krajinu s kopci a údolími. V tomto případě by potenciálová jáma byla údolím obklopené ze všech stran vyšším terémem, který by mohl být naplněný **vodou** bez vody tekoucí k jinému nižšímu minimu (například **hladina moře**).

V případě gravitace, oblast kolem hmoty je gravitační potenciálovou jámou, pokud je hustota hmoty [hustota látky nebo hustota!] tak nízká, že slapové síly jiných hmot jsou větší, než je gravitace samotného tělesa. [Gravitace je chápána jako přitažlivost tělesa].

Potenciálový kopec je opakem potenciálové jámy, jde o oblast obklopující lokální maximum.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Gravitační_studna

Gravitační studna je koncepční model gravitačního pole obklopujícího tělesa ve vesmíru. Čím více masivnější objekt [Čím je objekt hmotnější], tím hlubší a rozsáhlejší je odpovídající gravitační studna s tímto tělesem spojená. Slunce je ve srovnání s ostatními tělesy sluneční soustavy velmi hmotné, proto je jeho odpovídající gravitační studna "hluboká" a rozsáhlá. Naproti tomu gravitační studny asteroidů nebo malých měsíců jsou malé a mělké. **Vše co je na povrchu tělesa, je na dně gravitační studny tělesa.** Uniknutí z účinků gravitace daného tělesa se někdy nazývá překonání gravitační studny. Čím hlubší je gravitační studna, tím více energie potřebuje jakékoli těleso snažící se z gravitační studny uniknout.

[O tunelovém jevu se zde nemluví. Proč? Protože gravitace se chápe jako přitažlivost (tělesa)]
Pokud je G gravitační konstanta ($G = 6.67 \times 10^{-11} \text{ m}^3 \text{ kg}^{-1} \text{ s}^{-2}$), vnější gravitační potenciál sféricky symetrického tělesa o hmotnosti M se vypočte podle vzorce:

$$\Phi(x) = -\frac{GM}{|x|}$$

Fyzikální gravitační studna

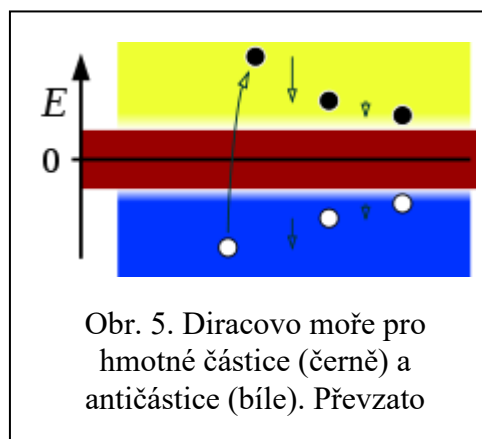
V rovnoměrném gravitačním poli je gravitační potenciál přímo úměrný výšce. Tedy v případě, že graf gravitačního potenciálu $\Phi(x,y)$ je konstruován jako fyzikální povrch a umístěn do homogenního gravitačního pole tak, že skutečné pole ukazuje ve směru $-\Phi$ potom každý bod na povrchu bude mít skutečný gravitační potenciál úměrný hodnotě Φ v tomto bodě. V důsledku toho bude mít předmět nucený pohybovat se na povrchu zhruba stejné rovnice pohybu jako objekt samostatně se pohybující v potenciálovém poli.

*

https://en.wikipedia.org/wiki/Dirac_sea (Překlad:)

Diracovo moře je teoretický model **vakua** jako nekonečné moře částic se **zápornou** energií. Bylo postulováno britským fyzikem Paulem Diracem v r. 1930 k vysvětlení anomálie záporné energie kvantových stavů, předpovězených Diracovou rovnicí pro relativistické elektrony. Pozitron, antičástice elektronu, byl původně koncipovaný jako díra v Diracově moři, před svým experimentálním objevením v r. 1932.

[VD: Zavedení záporné energie vychází z předpokladu, že energie vakua je nulová – jelikož vakuum se bere jako prázdnota. Ve skutečnosti se vakuum hemží virtuálními částicemi: elektrony a pozitrony. Energie pozitronů je opačná energii elektronů co do matematického znaménka. Proto elektrony a pozitrony (soustavně)

anihilují, vytvářejí virtuální fotony. Současně však vznikají jiné částice – v obrovských množstvích. Vakuum není prázdnota, ale vroucí „moře“ virtuálních částic či virtuálních fotonů. Bylo experimentálně ukázáno, že virtuální fotony se mohou změnit na reálné – vakuum může vyzařovat „světlo“ (EM záření)].

[Jenže zavedením záporné energie porušíme zákon jejího zachování!

Pozn. Na obr. 5. je hnědý pás „zakázané“ energie. Energie je kvantována – může nabývat jen některých hodnot, zatímco jiných hodnot nabývat nemůže!]

Pokr. peklatu:

Diracovo řešení bylo opakem Pauliho vylučovacímu principu. Elektronů se řídí vylučovacím principem, což znamená, že žádné dva elektrony v atomu nemohou sdílet tutéž energii. Dirac předpokládal, že to, co uvažujeme jako „vakuum“ je vlastně stav, jsou zaplněny **všechny** záporné stavy. Tedy, chceme-li zavést jeden elektron, museli bychom mu dát kladný energetický stav, jen když všechny záporné stavy jsou obsazeny. [Lépe: musíme zavést pozitron se stejně velkou, ale opačnou energií.]

*

Závěry VD

Představa Země jako desky, plovoucí na vesmírném moři a přitom nesoucí oblohu, obrácené mísu nad Zemí, držící vody nad ní od jejího zatopení – se jeví dost pozdní. Prapůvodní názor byl velmi pravděpodobně jiný. Postupem doby lidstvo hlouplo. Značná část znalostí a vědomostí se ztratila (o tom nás přesvědčují např. dávnověké mohutné stavby, které by nám s veškerou moderní technikou dělaly obtíže.) Kosmické „moře“ tak bylo výrazem kosmického „prostředí“ – zaplněného či tvořeného hmotnou substancí, jevíci mohutnou periodicky se měnící energií. Jinak řečeno: Vesmír je tvořen hmotnou entitou, mající velkou energii – přeměňující se z jedné formy na jinou. To odpovídá modernímu pojetí vakua jako entity se vznikajícími a vzápětí zanikajícími (vynořujícími se a v zápětí zanořujícími se) částicemi – které jsou tudíž „virtuální“ (přibližně: „možné“). Neboli „kosmické moře“ = „Diracovo moře“ = „vakuum“.

(Kosmickým mořem pochopitelně mohou „plout“ kosmické lodě či kosmické koráby!)

Potvrzuje se mi:

Výraz „propastná tůň“ odpovídá „nekonečně hluboké potenciálové jámě.“ Energie „uvězněná“ na dně potenciálové jámě může vystoupit „na povrch“ jen je-li dostatečně velká. Jinak řečeno, hmotná částice, uvězněná na dně potenciálové jámy, může se objevit „na povrchu“ (v realitě) jen když ji dodáme dostatečně velkou energii – dokonce obrovskou. Avšak poněvadž částice je současně vlnou, může projít „stěnou“ potenciálové jámy (tunelový jev),

„Propastná tůň“ je tudíž jenom jiná alegorie téže reality (již ovšem jinak vyjádřit neumíme) než „velmi hluboká potenciálová jáma.“ Vyjadřuje „uvěznění“ hmotných částic nebo energie ve vakuu. Tato uvězněná energie či „hmota“ ovšem může být osvobozena. Prudkým rozkmitáním „vakua“

Obr. 6. Střílící pilíře v Orionu. Převzato.

bylo z něj experimentálně uvolněno „světlo.“ Při vyšších kmitech určité oblasti „vakua“ může z něj „vyletět“ hmotná částice!

Jako důkaz tohoto tvrzení uvádím **Astronomický snímek dne 26. 3. 2007**: Střílící pilíře v Orionu: „Střely velikosti naší sluneční soustavy vylétají z dutého pilíře, který září světlem zahřátého vodíku, ale jak střely brázdí vnitřkem mlhoviny Orion, tak malé množství železného plynu způsobuje, že špička každé střely září modře.“

Můj komentář: Že z vakua mohou vytryskávat proudy protonů (jader vodíku) není pro naši teorii překvapivé. Že však mohou vytryskávat proudy železa, to je **velmi** překvapivé. Železo tedy nemusí vznikat jadernou syntézou při výbuších nov nebo supernov, ale **přímo** z vakua!!! To se mi jeví jako úžasné. Proti tomu lze uvést, že to železo v onom prostoru už bylo, tedy že tam zůstalo po velmi dávném výbuchu nějaké novy (o níž se ovšem text nezmiňuje) a že výtrysky („střely“) vodíku jej pouze strhávají. Ale – odkud se bere ten vodík (protony)? Dále: Kdo dokáže, že ono železo v daném prostoru už existovalo několik miliónů let? Proč by **nemohlo** vznikat právě „ted“?

Jiným důkazem je vznik světla přímo z vakua, jak jsem se o tom zmínil výše a jak jej uvádím na začátku své **Knihy o vakuu**.“ Tam také – ve druhé části – porovnávám „problém času letu světla“ stvořitelského modelu s „problémem horizontu“ modelu velkého třesku.

1. 2. 2020